

hogy a halmaj—szántói törvh. közúton levő 11. számú Hernád-híd felszerkezetének helyreállítására (költségleírászat 6167 ft 36 kr.) versenytárgyalás tartatik. Pályázati határidő augusztus 23-án d. e. 10 óra.

Katonai átvonulások. A III. honvéder. parancsnokságtól vett értesülés szerint, a munkácsi 11. honvéd-gyalogezred, körülbelül 60 főtiszttel 1500 legénnyel és 30 lóval szabadgyakorlataiban aug. 30-án Kaposról jöve Butka, Dubróka, — augusztus 31-én Hoór, Tussa, Ujfalu és szeptember 1-én Baeskó, Dargó, — a szatmári 12. honvéd gyalogezred pedig szintén oly létszámmal, Leleszről jöve, aug. 30-án Máleza, Abara, — aug. 31-én Bánóc, Vásárhely és szeptember 1-én Gálszécs; azután a miskolci 10. honvéd-gyalogezred szintoly létszámmal augusztus 27-én Szerenes, továbbá a 78. honvéd gyalogdandár, körülbelül 150 tiszttel 3000 legénnyel és 300 lóval szept. 2-án Szécs-Polyánka, Gálszécs, Tarnóka, Kohány, községekben fog éjelezni, — és végre a 39. gyalog-hadosztály körülbelül 300 tiszttel 700 legénnyel és 700 lóval Ránk-Herlány irányából jöve Varannón át szabadon gyakorolva Girált irányában menetelt és a szept. 6 és 10-ike között eső időben az utított utvonul közelében fekvő községekben éjelezni. Az átvonuló csapatok kello ellátására és beszállásolásra a vármegye alispánja a közg. hatóságokat megfelelően utasította.

Utmutató. Azok számára, akik a filokszera elpusztította szőlőket az 1896. V. te.-en alapuló szőlőköleséssel kívánják felújítani, a magyar agrár- és járadékbank részvénytársaság *Utmutató* címen igen hasznos füzetkét adott ki, mely kérdések és feleletek formájában ugyszólván kis kateját képezi a kölesön fölvetelére vonatkozó összes tudnivalóknak. A füzetkék *Thuránszky László* vm. tb. főjegyzőnél, mint az agrár-banknak Ujhely, Toronya, Szőlöske, Kövesd, Szerdahely és Gálszécs területére delegált szőlőbiztosánál ingyen kaphatók. Ajánljuk a füzetkét az érdekelt községek biráinak figyelmébe!

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1897. auguszt. 14-étől aug. 21-éig) a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 20 esetben; d) elhalálozott: 8 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

I. Ferenc József, dicsőségesen országoló urunk királyunk születése napjának, augusztus 18-ikának, évfordulóját az európai koronás fők udvaraiban is méltó diszszel ünnepelték meg. Így Vilmos német császár, Miklós orosz cár, Károly román király diszbevédek adtak és igen lelkes pohárköszöntőket mondtak királyunk őfelségére. Abdul Hamid török szultán távirati uton fejezte ki legjobb szerencsekívánatait. — A tenger nagykövete pedig a kréti vizeken őfelsége születésnapja alkalmából megkegyelmeztek a „Sicilia” hadi hajón fogva tartott muzulmánoknak.

Faure köztársasági elnök, viszonzandó Miklós cár látogatását, Párisból Szentpétervárra utazott fényes és nagy kísérettel. Az elnök, hogy Németországot elkerülhesse, nem vasuton, hanem tengeren teszi látogató utazását.

egy magaslaton fekvő és nagyon gondosan kezelt szép korzójával válik ki a többi közül.

Uj-Tátrafüreden aránylag a legtöbb és legszebb villák vannak, a forgalma is legnagyobb. Fekvése éppen oly remek, mint az előbb említették és rendszerint e hely képezi a Tátralátogatók főállomását is.

Émindhárom klimatikus helyen vízgyógyító-intézetek, törpefenyő és vasas fürdők vannak berendezve, — mindenütt külön posta és táviróhivatal van felállítva, a fürdőhelyeket egymással és Poprád-Felkával telefon köti össze. Ugy ezek a körülmények, valamint a nevezett három fürdőnek remek, páratlan szép fekvése, gyönyörű és balszamos illatot terjesztő fenyvesei, jól gondozott és messzire nyúló sétautáival, valamint a mai igényeknek megfelelően berendezett lakóhelyeivel az elsőrangú fürdőhelyek közé sorozzák.

Kitűnő térenéről, gyakori mulatságokról, tombolajátékokról, hangversenyekről stb. kellően gondoskodva van a vendégek szórakoztatására. De mégis csak legtöbb szórakozást és élvezetet talál itten az, aki fogékonysággal bír a természeti szépségek iránt, a kirándulásokban, megjegyezve, hogy ha az idő engedi.

Van itten szebbnél-szebb, gyönyörűnél-gyönyörűbb és annyi kirándulásra esabító hely és széplató pont, hogy a legjobb időjárás mellett sem lehet egy évad alatt valamennyit bebarangolni. Legjobb kiránduló helyek: a „Csorbai” és „Poprádi-tó”, a „Béla-barlangliget” a

Henrik orléansi hg.-et, aki meglátogatta Menelik császárt Abessziniában és a császár elbeszélése után az írta, hogy az áduai döntő csatában gyáván viselték magukat az olaszok, Viktor Emánuel turini gróf párbajra hivta. — A fegyveres mérkőzés a felek közt f. hó 16-án volt és Henrik hg. súlyos megsebesülésével végződött.

Ferdinánd bolgár fejedelem trónralépésének 10-ik évfordulóját f. hó 16-án ünnepelték Bulgáriában. A szultán üdvözlő táviratot intézett hűbéres fejedelméhez, Ferdinándhoz.

Hir Andrééről. Az északi fok táján postagalambot löttek, mely az *Andrée* üzenetét hozta. A galamb lábára erősített sürgöny így szól: „A 82 szélességi fokot elhagytuk, jó ut északi irányában.”

Hírek az országból.

Őfelsége születésnapján, aug. 18-án, zavartalan boldogságban ünnepelt együtt a király nemzetével. A törhetetlen hűség, a hódoló ragaszkodás, az „életünket és vérünket” feláldozni kész odaadás fényes ünnepe volt országunkra az augusztus 18, nem is hétköznap, hanem magasztos ünnepnap már a nemzet életében. Az egész országban szép példával elüljárt a székes főváros, az ország szíve, hol *Vasary* Kolos bíboros herecegrímás mondott a király születése napja alkalmából fényes ünnepi hálaadó-istentiszteletet.

Horváth Gyula, közéletünk egyik számottevő tényezője, legutóbb országos képviselő és a „Magyar Hírlap” tulajdonosa s szerkesztője, az országos szabadelvű-pártnak egyik vezér egyénisége, hosszas betegeskedés után elhunyt. A kitűnő hazafi emléke nevében, mely fenmarad, élni fog.

A „Zenta” nevet viselő hadihajó keresztelője és vízrebocsátása f. hó 18-án őfelsége a király születése napján volt a pólai tengeröbölben. A „Zenta” torpedó-cirkálóhajó körül a keresztanyai tisztet *Mária Jozefa* főhercegnő, *Ottó* flg. neje töltötte be.

Állampénztári kimutatás. *Lukács* pénzügyminister közlése az 1897. év második negyedében az állami pénztárnak előfordult nyers bevételekről és kiadásokról tanuskodó kimutatást. Az egész félévben volt a magyar állam bevétele: 228,647,077 ft, 8,758,501 fital több, mint a múlt év első felében a múlt év első felének mérlegénél kedvezőbb az idei mérleg 7,532,138 fital.

Különfélék.

— **A király születésnapja.** Augusztus 18-ikát, *Ferenc József* dicsőségesen uralkodó és hön szeretett királyunk születésnapját, ez idén is hagyományos pompával ünnepeltük meg. Ujhelyben a nap jelentőségét a Hecskéről mozsár-ágyuk durrugása s a templomok s az összes középületek fellobogozása hirdette. Ezek között legimpozánsabb volt a vármegyei székháza, melynek ormáin a hatalmas címeres trikolor, erkélyén pedig a vármegyének három időviselte ősi zászlaját lengtette a nyári szél. Délelőtt 9 órakor a róm. kat. plebánia-templomban ünnepi istentiszteletet tartottak, melyen *ft. Katinszky Géza* plebános nagy segédlettel szolgálta az énekes nagy misét. A templomot ez

„Tengerszem,” a „Tarpataki völgy” vizeséseivel, „Tátra-Lomnicz,” az „Ót-tó,” a „Lomniczi-csucs,” a „Dobsinai jégbarlang” stb. stb.

A mindezekhez vezető utak vadregényességükkel fogva valóban elragadóan szépek. Az uti nehézségek és fáradsalmak fényesen jutalmaznak a kirándulást, mert az egyes helyen kínálkozó kilátások éppenséggel ámulatba és áhítatos csodálkozásba ejtik az embert, a természeti szépségek és erőnek ily gyönyörű, ily meghatató nyilvánulása iránt.

A természeti erőnek ily isteniesen szép megnyilatkozása előtt talán még a legmegátal-kodottabb világfin is bizonyos meghatottság vesz erőt!

A körülöttünk kékelő és egekig nyúló ormaikon ezüstözöttnek látszó hatalmas hegyek, az ezek közé ékelt nagy tavak, a remek fenyves erdők, az itt-ott óriási kőtörzslaszokon vad sebességgel és fülsüketítő robajjal elötünő patakok és vizesékek: mind-megannyi szemet, szívet és lelket egyaránt gyönyörködtető oly látványok, amelyekről fogalmat alkotni csak úgy lehet, ha látjuk, csodáljuk és bálmuljuk!!

Ha tehát egy ország ennyi és ily nagy-szerű, bájos és fenséges természeti szépségek fölött rendelkezik: akkor, nézetem szerint, lakosainak nem kell okvetetlenül a „Svájczba menni — fázni.”

Welterschneider Miksa.

alkalommal nagy és diszes közönség töltötte meg. Az első baloldali padosorokban diszmagyarba öltözve ott volt *Matolai Etele* alispán, *Dókus Gyula* főjegyzővel, aki a kamarási kulescsal honvéd huszártiszti diszegenruhát viselt, a törvényhatósági tiszviselők, *Emödy Béla* törvényszéki bíró h. elnökkel a törvényszék, ügyészség s járásbírószék tisztikara, *Mauks Endre* pénzügyigazgató-helyettesével a pénzügyi s *Rosznáky Gyula* főtiszttel a posta- és táviróhivatal tisztjei, továbbá a kir. tanfelügyelőség, kultur- és folyam-mérnökség tagjai s a városi tiszviselők; a jobb-oldali padokban pedig *Czibur László* honvéd-örnagya vezetése alatt s mellette *Spillenber* István honvédelmi ministeri számtanácsossal, aki most szabadságidejét élvezi városunkban, a honvédség, a csendőrség s az Ujhelyben lakó különféle fegyvernemű tisztek kara; mögöttük *Ormány Miklós* dr. piarista-házfővel és a főgim. igazgatójával a kegyesrendi tanárok foglaltak helyet. A templom többi részét, így nevezetesen középet a diszbe öltözött vmegyei hajduk, a padokat pedig nagyjából hölgyközönség töltötte meg. A férfi közönség, mert beljebb nem fért, a templomhájo előréssében és különösen a templom előtti téren szorongott, mert itt volt fölállítva az ünnep emelésére kivonult honvéd diszszázad, melyet *Szepessy Kálmán* főhadnagy vezényelt kiválóan harsány szóval. A század különösen a pompásul sikerült szalve-lövésekkel és a mintaszerű diszmenettel tüntette ki magát, amiért az elismerés és dicséret mindenesetre a vezénylő főhadnagyt illeti. Mise végeztével a tiszviselők nagy része és a honv. tiszti kar a gör. kat. templomba ment, ahol *Miklós* István gk. plébános tartott hálaadó istentiszteletet felséges urunkért. Déli egy órakor a honvéd tiszti étkezőhelyiségében diszbe volt, melyen az állomás összes tisztjei csaknem kivétel nélkül résztvettek. — *Király-Helmecsről* írja levelezőnk: Őfelsége 67-ik születésnapján a hajnali órákban tarackdurrugások jeleztek az ünnepet, mit a magyar nemzet mindenkor örömmel ül meg. Délelőtt 9 órakor a rk. templomban hálaadó istentisztelet volt, melyen a kir. járásbírószék, adóhivatal és a csendőrség testületileg vett részt. A templom a hívekkel egészen megtelt. — A király születésnapját, írja *gálszécsi* levelezőnk, mi is megünnepeltük. A középületek mind fel voltak lobogozva, a rk. templomban pedig 9 órakor ünnepi istentisztelet volt, melyen a helybeli járásbírószék, a szolgabírói hivatal, a városi elüljáróság, a tűzoltó egyesület és az állami iskolai tanítótestület vettek részt.

— **Szent-István napja.** Dicső emlékeztető nagy királyunk aug. 20-iki nevenapját Ujhelyben azzal a fényvel és pompával ülték meg, mint dicsőségesen uralkodó folséges királyunk születésnapját, aug. 18-át. Épp úgy szölt az ünnepi mozsarozás s csak úgy öltött zászlódiszt minden középületünk most is, mint akkor. Amde, ami impozánsabbá tette eme törvénybe iktatott nemzeti ünnepünket, az volt, hogy rk. egyháznak ezen a napon, ősidők örökségeképpen bucsuja volt, melyre a vidék falvaiból annyan se-reglettek be, hogy nemcsak a templom környéke, hanem a tágas fő-, Széchenyi-tér is véghosszában feketélt és tarkálott a nyüzsgő sokaságtól, amelynek hullámzása különösen a mézesbábos sátrak és a dinnye-garmadák körül szinte tolongássá vált. A nagy misét ezuttal *Szekerák Kálmán* s-pataki apát-plebános pontifikálta, a sz. beszédet *Malicski József* s-pataki káplán mondotta. A vmegyei és állami hivatalnokok ezuttal csekélyebb számban jelentek meg az istentiszteleten. A templomelőtti diszszázadot *Barthos István* főhadnagy vezényelte s a többszörös diszlövés épp oly sikerült volt, akár a 18-iki. Délben a plebános ebédet adott, melyre a vidékről bejött rk. plebánosok, lelkészek és a piaristák voltak hivatalosak.

— **Személyi hírek.** A sárospataki ev. ref. egyháztanács f. hó 15-én tartott ülése alkalmával, a Tiszán-inneni ev. ref. egyházkerület világi főjegyzői hivatalának folyamatban levő betöltésénél *Ballagi Géza* dr. jogtanárra, a magyar tudós társaság tagjára adta szavazatát. — *Li-geti József* dr. a fürdőből visszaérkezett, betegének gyógykezelését átvette.

— **Kinevezés.** *Palásthy Géza*, ujhelyi járásbírószék napidíjas, irnokká kinevezetett. — „Epour si mouve.” Gratulálunk!

— **Áthelyezés.** Említettük annak idején, hogy az ujhelyi főgimnázium tanári karában a jövő tanévre változás nem történt. Most ujabban arról értesülünk, hogy *Perényi József* dr. a nagykanizsai főgimnáziumhoz helyeztetett át. — A jeles képzettségű s az irodalomban és a zenében egyaránt kiválóan jártas és tehetséges fiatal tanárnak, tisztelt barátunknak, úgy is mint lapunk munkatársának távozását őszintén sajnáljuk. — Helyét *Hatala József* váci k. r. tanár fogja elfoglalni.

— **Reformátusok gyűlése.** A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye őszi közgyűlését f. hó 27-én, *Fejes István* esperes és *Bernáth Ele-*

Folytatása melékleten.

mér goudnok elnöklésével Gálszécsen fogja megtartani.

— **Vesztett fejszének a nyele.** A közoktatásügyi miniszter az egyszer megígért polgári leányiskola felállítását, habár a város képviselőtestülete a nagy áldozatokat igénylő feltevéleket elfogadta, mint tudják, visszavonta, illetőleg ígéretének beváltását költségfedezet hiányában bizonytalan időre elodázta. A miniszternek abban az elhatározásába azonban a város bele nem nyugodott, hanem Dókus Ernő, orsz. képviselő, Fejes István ref. lelkész és Ujfalussy Endre főbíróból álló küldöttséget menesztett ismételtén a miniszterhez, kérve őt arra, hogy a polgári leányiskola a jövő 1898/99. tanévben fölláttassék. Ezenközben, mint értesülünk, az iskolák államosítása ügyében nevezetes elhatározás történt, az t. i. hogy a közoktatásügyi miniszter Ujhely város képviselőtestületének f. é. jun. 26-án kelt s az állami elemi iskola felállítására vonatkozó határozatát elfogadta s meghagyta a kir. tanfelügyelőségnek, hogy a várossal a szabályszerű szerződést kösse meg és azt végleges meg erősítés végett sürgősen terjessze fel. Ezzel egyidejűleg mutatják be az áll. elemi iskolára vonatkozó s az áll. építészeti hivatalnál készült tervezetet és költségvetést is.

— **Az uszóházról.** Habár mai számunkban evvel az elsőrendű fontosságra emelkedett tárggyal az első helyen foglalkoztunk már, mégis azért nem árt, ha ezen a helyen is föl hívjuk rá a közönség érdeklődését. Csakugyan tény az, hogy az ujhelyi uszóház megnyitása óta felette nagy használatnak örvend, úgy hogy, különösen a délutáni órákban, szinte képtelen befogadni a sok fürdő vendéget. No de hát ezt, ebben a tikkasztó kánikulai hőségben természetesen találjuk. És ezuttal nem is az uszóház virágzását kívánjuk konstatálni, hanem annak némely hiányára vagyunk bátrak felhívni külön még ezen a helyen is az uszóháznak t. intézőségét. Nevezetesen: a tulajdonképpen való uszóhelyre, a tulságosan mély vizű medencébe csak két, éspedig a délkeleti és délnyugati szögleteken alkotott lejáró vezet. Ez, mint a gyakorlat megmutatta föltétlenül kevés; tehát a fürdőmedence északi részére is lejáró lenne alkalmazandó. A vetkező-kabinok száma felette csekély s amellet oktanul nagyok; ezeket tehát szaporítani kell, nehogy egymástól idegenek az egy kabinban való vetkezés és öltözés kényelmetlenségének legyenek kitéve. Ugróállványok még máig sincsenek, nemkülönben hiányzik egy esengő, amely a férfiak és nők számára a fürdés idejének a végét és kezdetét jelentené. Az sem lenne célszerűtlen, ha a víz hőfoka egy táblán mihez tartassuk mindekor ki lenne írva. Végezetül pedig azt is tapasztaltuk, hogy ez idő szerint még uszómester híján az egy gyakorlatlan ember felügyeletére bízott uszóház viztartalmát nem elégszer csapolják le teljesen, ide tehát nagyobb ellenőrzés kellene. Mindezeket természetesen is ismételve is csak azért mondtuk el, hogy az intéző urak figyelmét az elsorolt hiányosságokra felhívjuk.

— **A kisasszony alispán.** A „Budapesti Hírlap“-ból veszszük át a következő józsi történetke elbeszélését. A kultuszminisztériumban sokat mulatnak egy fiatal díjtalan segédfogalmazón, a ki annyira szórakozott volt a minap, hogy... Inkább majd előrül kezdjük a dolgot. A Wlassics Gyula személye körül szigorú fiatalember a minap egy levelet kapott, hogy azt tegye borítékba s címezze meg a belül olvasható névre. A díjtalan segédfogalmazó, a ki gondolatban éppen ideáljával foglalkozott, szórakozottan tekint az írásba. Ni... hát őt is Etelek hívják? Drága Etele! A te nevedet csak szépen illik leírni. Új tollat hozat s pompás kaligráfiával ráírja a borítékra, a mint itt következik:

Nagyságos

Matolay Etele k. a.
Önagyságának

Sátoralja-Ujhely.

A leragasztott levelet aztán beküldte a miniszternek. Öt percecel később kihozták a miniszter szobájából a levelet, a melynek borítékjára kék ceruzával a következő rövid, de velős szavak voltak írva:

Matolay nem Etele, hanem Etele.
Nem kisasszony, hanem alispán.

A segédfogalmazó újra leírta a címet, a mi azonban már nem volt olyan név mint az, a mit a miniszter inkriminált.

— **Fényes esküvő.** Gálszécsről írják nekünk: Augusztus 17-én fényes esküvőnek voltunk szemtanúi. E napon u. i. Zsindely István dr. sárospataki jogakadémiai tanár vezette oltárhoz Krasznapolszky Ilona okleveles polgári iskolai tanítónő-kisasszonyt, néhai Krasznapolszky Bertalan uradalmi tisztartó és néhai nejének, született Péchy Gabriellának kedves szép leányát. A lakodalmi ünnepség d. e. 11 órákor Kohányban, Nemthy József főszolgabíró házában vette

kezdetét, ahol a polgári kötet, főispáni meghatalmazás alapján, maga a dekorált háziur végezte díszmagyarban. Ennek végeztével a násznép koszikon a gálszécsi ev. ref. templomba vonult, ahol az egyházi kötetet nt. Bálint Dezső s.-pataki ref. lelkész teljesítette, aki szónoki fordulatokban gazdag gyönyörű alkalmi beszédet intézett az ifjú párhoz. Násznagyok voltak a vőlegény részéről Radácsy György, a s.-pataki főiskola köz-igazgatója s teológiai tanár, a menyasszony részéről pedig Péchy Gusztáv szacsuri földbirtokos. Visszatérve Kohányba a násznép, mely leginkább a rokonságból állott, gazdag lakomához ült, ahol is szebbnél-szebb tóztok hangzottak el; így id. Szabó Zsigmond, Sárkány Imre ref. lelkész, Radácsy György és Kérészy Gyula kir. mérnök az ifjú párra, Zsindely István dr. Nemthy Józsefné, mint a legjobb keresztanyára, aki menyasszonyát (most már feleségét) a legválságosabb időben édesanyai szeretettel ölelte keblére, emelte poharát. Bálint Dezső pedig özvegy Zsindely Istvánnéért, a vőlegény anyjéért ivott. Az ifjú pár még aznap d. u. 6 óra tájban utazott el. — A szép frigyhez, mely az ében kötött, szívből kívánunk háborítatlan, mindvégig tartó boldogságot!

— **A „Zemplén“ fekete táblája.** Dög-leletes bűz. Az ujhely-terebesi állami közuton, ott, hol az ugrói gőzmalomnál köhid alatt folyik a Helmecke-patak, a környékbeliek kenderázatot állítottak be, ami a roppant melegben oly nagy bűzt terjeszt, hogy nemcsak az átutazókat lep meg a moesárlás és undor, de maguk a malomlakók is a közelségnél fogva (25 méternyire a kenderázatotól) egészségtükben vannak megtámadva. Mivel hozzám tettek a panaszt, tisztelettel tovább adom a szerkesztő urnak. (Mi pedig a járás főszolgabírójának adjuk tovább és a kockázatot közegészség érdekében, mely halasztást nem tűr, kérjük haladéktalan intézkedését. Szerk.) — **Sovány a kifli.** Mióta a buza ára felszökött, azóta a kenyérsütők és pékek hihetetlen szűk marokkal porciózzák a tésztát. A kenyér egyre jobban zsugorodik össze; a zsemle majdnem felére apadt és a kifli ugyancsak meg rövidült, de aztán az alakja olyan karesu, hogy minden hizásra hajlandó asszonyi személy megirigyelhetné. Másféle árúnak, ha szűken van belőle, felszökik az ára, de maga a portéka megtartja rendes alakját, — míg a kiflinél, a zsemlénél az ár marad mindig változatlanul, de maga a kifli elfogy, mint az utolsó nyeged sovány holdja.

— **A kézműipar-kiállítás** tegnap megnyitott a tornacsarnokban. A bíráló-bizottságok ma délelőtt 8—11 óráig működnek. Ez alatt a 3 óra alatt a kiállítás zárva lesz, azonban d. e. 11 óratól 12-ig és délután 2—5-ig a közönség minden díjfértés nélkül szemlélheti. A jutalomdíjak kiosztása és a kiállításnak ünnepies bezárása ma délután 5 órákor történik.

— **Nagy-Boldogasszony ünnepén,** Mária menybevételének emléknapján, mely rk. hittestvéreinknek legnagyobb Máriaünnepé, a gálszécsi rk. templomban búesu volt, mely alkalommal a templomi szent beszédet ft. Lencz szilvás-ujfalusi plebános mondta nagy szónoki hatással, az ünnepi misét pedig ft. Dörner Károly nagy-azari plebános celebrálta, a jelenleg itt tartózkodó kispapok asszisztenciája mellett. Istentisztelet után ft. Gay János plebános vendégszerető házában gazdag búesu-ebéd volt, melyen Gálszécsnek csaknem az összes intelligenciája jelen volt és a legjobb hangulatban elmulatott sötét estig. Talán fölösleges is említenem, hogy a lakoma nem mult el dikeiök nélkül, amik közül legtöbb a derék házi urra hangzott el.

— **Uj jegyző.** A Juhász Jánosnak tolesvai jegyzővé történt megválasztása következtében üresedésbe jutott erdőbényei község-jegyzői állásba a nagyközség képviselőtestülete, egyhangu lelkesedéssel, Füzesséry Pétert emelte.

— **Eljegyzés.** Dvorák Emil, újhelyi főgimnáziumi helyettes világi tanár, eljegyezte Malobiczky Gabriska kisasszonyt Nagy-Bittsén.

— **Esküvő.** Mezey Gyula gazdasági intéző augusztus hó 24-én esküszik örök hűséget Sárkány Teréz kisasszonynak a gálszécsi ref. templomban.

— **Tüzesetek.** Az az aggodalmas sejtelen, az a szorongató félelem, mely a néhány nap óta tartó rekkenő hőségben meg-megszállja az ember lelkét, a legnagyobb rémületté fokozódik, ha véletlenül csakugyan tűz üt ki ilyenkor. Könnyen érthető tehát az a riadalom, mely a „Tűz van!“ vészkiáltásra támadt Mád lakosságában hétfőn és újra szerdán, annyival is inkább, mivel ily gyors egymásutánban követte egymást a két tüzeset. Képzeltető, mily félelmet álltak ki azok, kiknek házukon kívül még esépetlen, avagy eséplés alatt levő életnemüket is fenyegette a pusztító elem. Méltó elismerés illeti a mádi tüzoltóságot, úgyszintén mindazokat, kik az oltás és védelem nehéz munkájában egyszerű szereikkel serénykedtek, hogy a hirtelen kerekedett szél

dacára is elejét vették a tűz rohamos terjedésének, oly ügyesen végezvén munkájukat, hogy már az égni kezdő épületet is sikerült megmenteniük. Ennek az erőfeszítésnek köszönhető, hogy a két tüzeset csak három lakóházat hamvasztott el. A tüzeset ismétlődése állandó izgatottságot s aggodást kelt az emberekben, kivált ha a nagy szárazság tovább is tart. r. l. — Gálszécsről írja levelezőnk: augusztus 13-án d. u. 1 óra tájban vészharang kongása és kúrtharsogás ijesztette meg az embereket, ismeretlen okból kigyulván Blumenfeld nevű polgártársunknak magánosan álló háza, melyben szappangyár volt berendezve. Nagyobb baj nem történt, mert teljes szélesend lévén, az elősietett tüzoltóságnak hamarjában sikerült a tüzet lokalizálni s így a kigyult roz-zant épületen kívül semmi egyéb meg nem égett. — **K-Helmecekről** értesülünk, hogy tegnapra viradva tűz ütött ki a városban és öt lakóházat elhamvasztott.

— **A garanyi tüzvészről** lapunk mult számában szoltunk, azóta a következő újabb tudósítást kaptuk: A tűz f. hó 11-én este 8 órákor ismeretlen okból kigyult egy szalmaboglyától eredt és a nagy szélben még akkor éjjel 120 ház és igen sok csür leégett. Emberélet áldozatul nem esett ugyan de csak az isten őrizte azt a három gyermeket, kiket a nagy füstből kimentettek. Szomorú képet nyújt a pusztító elem dühöngése után Garany község. Összeomlott házak kormos omladékai alól fel-felemelkedő füstfelhők között sirva járkál a koldussá lett szegény, a szegény nyé lett gazdag A hajléktalanokká, nyomorultakká lettek siralma tölti be a levegőt. Uton-utfélen, eltakart szemmel bolyong férfi, nő, gyermek apját, anyját, gyermekét és elpusztult javainak szenné vált töredékeit keresve. A betakarított életnemű, takarmány szalma, mind elpusztult. Még alig esépet néhány gazda; sőt aki esépet, a szemje annak is a szerűjén hevert s ott pusztult el a leirhatatlan veszedelemben. A kár 100,00 fton felül áll, de ki tudja, mennyivel toldja meg e számot a hivatalos becslés? Az elpusztult házak közül sok biztosítva sem volt! Mi lesz a szegény népből hajlék és egy falat kenyér nélkül? A tüzkárbiztosító társulatoktól elvárjuk, hogy a tönkre jutott lakossággal szemben méltányosan fognak eljárni, a biztosított összeget minden levonás nélkül kifizeti és azokat a kik a mentés körül magokat kitüntették megérdemelt jutalomban fogják részesíteni. A szerencsétlenül járt község lakosainak most módjában lesz meggyőződni arról, hogy melyik társulat jár el lelkiismeretesebben a biztosító felekkel szemben s jövőre annál fog biztosítani! De a biztosítás itt még kevés segítség. A segíteni kész jó emberek szívéhez, a jó tetteknek soha ki nem apadó forrásához jusson el a boldogtalanok siralma! Az emberbaráti jóindulat ne késsék segítségére sietni az elpusztult lakosságnak hiszen éhen kell veszniük, ha segítség rögtön nem érkezik.

r. l.

— **Aki az apósát gyilkolta meg.** A Csicavaalja-pusztán, mint már ma egy hetes számunkban megirta levelezőnk, f. hó 7-én kora reggel Palyó Jánost meggyilkolta találták erdőszéli lakásán. Az orozva elkövetett gyilkosságért ifj. Csalfa Jánost és fiát Csalfa Józsefet gyanúsította a esendőrség, s bár az ottani közvélemény a most nevezetteket ártatlanoknak mondotta, mégis letartóztatta és átszolgáltatta a büntető bíróságnak. — A bűnygyben most vártalan fordulat állott be. A Csalfaék teljes ártatlansága csakugyan kiderült, mert Palyó János gyilkosa senki más, mint a veje, Baldozszi Mihály, ki apósával közös háztartásban él és az ottani urasági kertben hetes, beösmerte borzasztó tettét s immár a s.-ujhelyi kir. törvényszék börtönében várja büntetését, míg az ártatlanul meggyilkozott Csalfa és fia hazabocsáttattak. — Beismerte a gyilkos, hogy apósát, midőn éjjeli álmát aludta, egy karóval fejen ütötte, s a ház mögül nézte, hogy apósa még felállott, sőt az udvaron lézengeni is kezdett, mire a gyilkos ismét rávetette magát áldozatára, fejen verte, azután fojtogatta, végre pedig orrát és száját marhatrágyával betömte. Különösnek tűnik föl, hogy a meggyilkoltnak és a gyilkosnak nejeik, kik bent a házban, melynek tornácán a gyilkosság történt, oly mélyen aludtak (?), hogy a történetet csak a szomszédoktól, kik a halálhőrgésre figyelmesek lettek, tudták meg. A kannibáli kegyetlenséggel végzett gyilkos tettet súlyosítja az a körülmény, hogy a gyilkosságot ravasz kiszámítással azon az éjen követte el, mikor az előtte való nap apósának, az ártatlanul gyanúsított Csalfaékkal a járásbíró-ság előtt tárgyalása volt, nyilván azért, hogy így a büntető bíróság figyelmét önmagáról elterelve, Csalfaékra, mint a Palyó János képzelt haragosaira irányítsa.

r. l.

— **Lókötékek.** Bindász János v.-hosszamezői lakosnak a legelőn volt két lovat ismeretlen tettesek kézrekerítvén, elidegenítették. Minden valószínűség amellet szól, hogy a lólopást sátoros

cigányok követték el. Ezek a lólopások hetek óta napirenden vannak. Jobban kell vigyázni az éjjel kint legelő lovakra!

Nagy tűz. Vajdácska községben tegnapelőtt d. u., Szt.-István király napján, óriási tűzvész pusztított. 150 drb. lakóház s melléképület, temérdek takarmány és életnemű pusztult el. A községi lakosságnak kétharmada koldusbotra jutott. A roppant szárazságban villámgyorsasággal terjedt tüzet oltani nem lehetett. A tűznek olyan hatalmas volt az ereje, hogy a széles utca közepén is barnára pörkölődött a föld. Az épületek tetőzete nagyrésztben biztosítva volt. Legnagyobb mértékben van érdekelve a Magyar-Francia biztosító r.-társaság, melynél a bodrogközi szolgabírói járás községei tömegesen vannak biztosítva. — Másik tudósításunk pedig így szól: Déli 1/2 12 órakor Takács Mihály gazdának buzaasztagja ismeretlen okból meggyulladt s onnan porrá égett csaknem az egész falu. — A kár, futólagos becslés szerint, **150,000 forint**ra tehető. A terményekből semmi sem volt biztosítva. A legnagyobb baj az volt, hogy a lakosság egy része búcsún járt, más része heti vásárra ment Ujhelybe, egy része pedig a mezőn kint dolgozott s mire haza futottak mindenük porrá égett. A lakosság betevő falat hián, sirva jár a pusztulás helyén a romok közt. Jó lelkek! segítsetek!! Jellemzi a tűz és a szél erejét, hogy a felszállott üszköt és perjét elesapdosta Ujhelyig Vajdácskáról, tehát vagy 8—10 klméternyi távolságba, sőt azt mondják, hogy Ujhelyben a földről eleven üszköt is vetek föl. r. I.

Halálos baleset. Rendes Ferenc alsóbereczki lakos volt géptulajdonos, esélés közben a járgányt át akarván lépni, gatyája egy srófszögben megakadt, minek következtében a hajtókerekek közé esett az illető, hol balkarját a nagy kerék elkapván, tőből kiszakította. Négy nap borzasztó kínlódás után kiszendetett. r. I.

Szülők figyelmébe. A gimnázium közelében két, esetleg három jobb házból való vidéki gimnázista szerény feltételek mellett teljes ellátást nyer (külön bejárati utcai szobában) Kaufmann Armin s.-a.-ujhelyi tanítónál.

Sztára (Zemplénmegye) községében 3000 holdas birtok gyönyörű ósi kastéllyal, 20 holdas parkkal, mely az orgyilkosság áldozatává lett néhai Sztára István gr. orsz. gy. képviselő tulajdona volt, ez év szeptember 13-án bírói árverés alá kerül.

Hibaigazítás. B.-Olaszi község vadászati joga nem mint lapunk legutóbbi számában jelezve volt, f. hó 18-án, hanem 28-án fog a legtöbbet ígérőnek bérbeadni.

Egy jó házból való fiu tanulóul felvétetik *Banóczy Kálmán* péküzletében (Korona-utca) és *Klein Géza* fűszer- és vegyes-kereskedésében (Papsor-utca).

Időjóslat augusztus 22-ére Változó felhőzet, helyenként esapadék, enyhe.

A selyem el van égve! ezt szokták a hölgyek mondani, ha az illető ruhadarabok igen sokszor már a 2-ik 3-ik viselet után a hajtásokban elhasadnak, vagy mint a vatta szalmának; ezen jelenség nem a véletlen által okozott elégs! hanem a selyem, hogy az vastagabbnak s még is olcsónak tűnjék fel, tudatosan leszen cinn- és foszfor-savval páczolva, melyek a nyerselyem érszálat mintegy szétrágják; az ilyen festési eljárást „megterhelésnek” nevezik! Az ilyen szálaból készült ugynevezett selyem szöveteknek, rövid használat után természetesen szakadozniuk kell mint a gyujtó kanócnak aszerint amint azok többé avagy kevésbé terhelhetnek meg. — A drága öltözék (készítési díjjal együtt) tökéletesen értéktelen. Az én valódi selyemből szívesen küldök postafordultával porto és vámenntesen mintákat. **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyár, Zürichben.** (cs. és k. udvari szállító) 6.

Irodalom.

A Mátyás Diák legújabb száma is kétségtelenül teszi, hogy ez idő szerin az összes élelapok között a Mátyás Diák a legvigabb és legértelmesebb. Kétszer annyit nyújt úgy képekben, mint bármely más vig újság; azonkinnyira változatos, hogy szinte csodálatos. Alakjainak eredetisége, adomáinak sokasága, aktuális közleményeinek tarkasága, talányrovatának gazdagsága éppen olyan vonzóerőt képez, mint az a husz-harminc kitűnő karrikatura-és adomáillusztráció, a melyek elsőrendű rajzolók tollából kerülnek ki. Minden számban egy befejezett vig elbeszélést nyújt. A Mátyás Diák ily körülmények között valószínűleg családi lap, melyben a család minden tagja talál nekivaló, kedves dolgot. A Mátyás Diák egyúttal a legolcsóbb élelap is, mert előfizetése egy negyedévre csak 1 ft 50 kr. A kiadóhivatal (Budapest, Sarkanyus-utca 3. szám) szívesen küld mutatványszámot, ha eziránt megkeresik.

Lányi Ernő legújabb dalfüzete a „Lemondani! és még 3 új dal” jelentek meg a budapesti Klökner Ede zeneműkiadónál igen szép kiállításban. Tóth Kálmán bájos lírai dalát még ily bensőséggel s hatásosan nem zenésítette meg senki még senki, mint ez Lányi Ernőnek sikerült. E füzetben még a „Lemondani! Lemondani!” műdalon kívül „A Tiszának, jaj de mély a feneké,” „Régi

nóta hires nóta” és „Özvegyszer aszszony fen a cifra sáncan” című dalok vannak, melyek mindegyike igazi kabinet darab. Lányinak már eddigi sok szép ismert dala mellett Mindig eseményszámba megy, ha Lányi Ernő egy dalfüzettel ajándékozza meg a magyar zenevilágot — mégis e dalok mondhatni legsikerültebb termékei Lányi Ernő zsenilitásának s biztosra vesszük, hogy rövid idő alatt szájról-szájra adott legkiválóbb kótái lesznek a daloló, zongorázó ifjúságnak. Ára a díszes zenefüzetnek 1 ft 20 kr. s Klökner Ede budapesti Csengeri-utcai zenemű kiadóhivatalából rendelhető az meg.

A „Zenélő Magyarország” zenemű folyóirat augusztus 15-iki, most megjelent XVI. füzeté a következő érdekes zongora zeneműveket tartalmazza: I. Pekete István „Üttem egy violát” című magyar dalt II. D'Amant Leó „Nyitra emlék” polkafranciséjét. III. Ivánf Greizinger Iván „Katonádolog”, ermű igen szép kuplóját. IV. Hartl Benrik „Jó kedvvel” salondarabját. Előfizetések közvetlen a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalához, VI. Csengeri-utca 62/a intézendők, honnan megismerésre mutatványszámot nygen és bérmentve küldenek.

Egyesületi élet.

Nyilvános köszönet.

A király-helmeczi önkéntes tűzoltó egyesület javára, három évi kötelezettséggel, a következő aláírásokat gyűjtöttük; mint a mult számban ugy ezuttal is, midőn a névsort közöljük, az illetőknek köszönetünket fejezzük ki!

Emődy László, özv. Bányay Albertné, Schuster Györgyné, Rácz Kálmán dr.-né, Egy Elek, Pauliczky Ferencné, Gottlieb Sománé, özv. Keresztúrné, Tancsák Jánosné, Österreicher Lázárné, Tannenbaum Sámuelné, Frieder Zsigmond dr.-né, Weinberger József dr.-né, Gottsegen Samuné, Soltész Józsefné, Rosenblüth Vincéné, Szkiecsák Isváné, Kovalesik János, Farkas Bertalan, Pintér Imréné, László Zoltán, Gross Eliásné, Fuchs Emil dr.-né, Szentpétery Gézáné, Tóth Jánosné, Lichtschein Józsefné, B. Lukács Jánosné, Dóbe Istvánné, özv. Kosztya Berta Jánosné, Pauliczky Gézáné, Berezik Józsefné, Elek Lajos, Elek János, Szentmihályi Bertalané, Kulesár Ferencné, Grünfeld Gézáné, Jakubovics Hermanné, Bodnár Péterné, Mitrovich Endréné, Fráter Zsigmond, Szilágyi Bertalan, Szeghy Ágostonné, Marton Andrásné, Zachar Ferencné, Szüts Gusztávné, Czinczel Erzsike, Reismann Mártonné, Steinfett Záli, Steinfett Zsigmondné, özv. Szilágyi Tamásné, Zinner Gézáné, Zinner Móriczné, Wald Józsefné, Simkovics Lázárné, Bleyer Sámuelné, Pauliczky Gusztávné, ifj. Jakubovics Ignácné, Klein Józsefné, Rosmann M. L.-né, Nagy Barna, Berger Amália, Weisz Betti, Tatár Pálné, Csabák János, Gáspár Pálné, Pivár Istvánné, Mezey Jenőné, özv. Pácz Mihályné, Földváry Sándor, Nagy Pál, Sütő István, Pap Béla, Galambos Jánosné, Katócs Jánosné, Kemechey Jánosné, Czéklassy Sándorné, Szabó Lajosné, Pál Lajosné, Kemechey Bertalané, Ungváry Béláné, Oláh Ignácné, Némethy Jánosné, Habel Irma, Somogyi Gerő, Képes Elek, Klimó Sándor, Kozár Jánosné, Szabados Gyuláné, Hamesovszky Teréz, Czinczel Istvánné, Istványi Imréné, Kleinmann Józsefné, Hirsch Sámuelné, Hueskő Mihályné, Marossy Irénke, Marossy Antalné, Udvarhelyi Jánosné, Tóth Béláné, Friedmann Józsefné, Varga Jánosné, Fenyvesi Kálmánné, Feuereisen Ignácné, Záhori Lászlóné, Aczél Izidorné, Orosz Jánosné, Virág Józsefné, Gross és Feuereisen, Bajkai Imre, Rosmann Károlyné, Lukács Istvánné, Altmann Izidor, Szeretin Hugó, Fuchs testvérek, Bodrogközi Takarékpénztár, Dunay Endréné, Tóth Dezső, Kussinszky és Arnold dr.

K.-Helmeczi, 1897. aug. 18-án.

Schuster Györgyné, özv. Bányay Albertné, Mitrovich Andorné, Németh Jánosné.

Tanügy.

Polgári leányiskola Homonnán.

A polgári leányiskola létesítése után, írja levelezőnk, Homonna város egy kulturális intézménnyel ismét gazdagabb lett. Már 2 éve, hogy ez intézet fenn áll, de szervezete csak most nyert miniszteri jóváhagyást. A nemzeti célok iránt mindenkor lelkesedni tudó Homonna város értelmisége, az érdekelt szülőkkel karöltve, társulattá alakultak, hogy az intézet fennállását, mely oly nagyon és régen érzett szükségletet elégít ki, közös erővel mindenkorra biztosíthassák.*)

Hogy mily nemzeti missiót és kulturális célt van hivatva az intézet betölteni, bizonyítani is felesleges. Megbecsülhetetlen szellemi hasznót biztosít a város polgárságának és az itten nemzeti vidéken élő szerény javadalmazású vármegyei és állami tisztviselőknek, kik költséges volta miatt vagy egyáltalában nem gondolhattak leánygyermekük neveltetésére, vagy az elemi oktatással voltak kénytelenek beérni. Mindezekben a bajon gyökeresen segítettek a homonnaiak. A polg. és felső kereskedelmi iskolai tanártestület tagjai vállalkoztak arra, hogy szolgálgják az ügyet lelkesedéssel (éljenek! — Szerk.) mindaddig, míg a társulat vagyoni képessége megengedi a külön tanerők alkalmazását.

*) Bizony Homonnától példát vehetne S.-A.-Ujhely is! Szerk.

Elévülhetetlen érdemeket szerzett magának Az iskola létesítése körül **Haraszthy Miklós** j. főszolgabíró, kinek kezdése és lelkesedése viszi az ügyet megvalósulás felé. Végre tehát ki van egészítve Homonna város kulturális intézménye ennek sorozata és a „Krajnya fővárosa” Homonna s mint a magyarságnak erős vára, őrt fog állani az ország határán a magyarországi védelmére, s az országban is számottevő tényezője lett a magyar kultúra terjesztésének.

A helybeli „st. quo izr hitközség” iskolájában a beiratások f. hó 29-én kezdődnek s bezárólag szeptember hó 7-én végződnek. Midőn ezt a t. szülők becses tudomására hozom, egyszerűsmin saját érdekükben kérem, hogy a beiratás határidejét annyival is inkább el ne mulaszták, mert a jelzett határidőn túl gyermekek csakis külön igazgatói engedéllyel vétetnek föl. S.-A.-Ujhely, 1897. augusztus 21.

Rosenberg B. dr., iskolai igazgató.

Önkéntes vizsgálatra előkészítő tanfolyam. Több reáliskolai tanárral együttesen elhatároztam, hogy oly ifjak számára léptetek életbe előkészítő tanfolyamot, akik egyéves önkéntességre jogosító iskolát nem végeztek, de értelmiségüknel fogva mégis ebben az előnyben részesülni óhajtanak. A tanfolyam október 1-én veszi kezdetét s 9 hónapra van tervezve, úgy hogy a jelöltek június végén vizsgálatot tehetnek. A tanórák a jelentkezők kiváratához képest az esti órákra is kitűzhetők. A tandíj egy teljes tanfolyamra körülbelül 130—140 forintot fog kitenni. Azonkivül a tanfolyam igazgatósága lehetőleg azon fog lenni, hogy a máshonnan jövő hallgatók a tanfolyam idejére Kassán olcsó ellátást, esetleg a körülményekhez képest elhelyezést kapjanak. Jelentkezők bővebb felvilágosítást nyerhetnek nálam a tanfolyam igazgatójánál, Kassa, Főutca 109. sz. **Kresz János.**

A kassai m. kir. gazdasági tanintézet épülfelében levő új konviktusa, f. évi október hó 1-én nyílik meg. A tanári testületnek egy régi óhaja teljesült akkor, a midőn Darányi Ignác dr. földmivélségi kir. miniszter mindenre kiterjedő gondoskodása folytán lehetségessé vált a konviktusnak, mely a legmodernebb igényeknek is megfelelő, fölépítése. E különálló, tisztán a jelzett célt szolgáló épület, az intézeti gazdaság közvetlen közelében, az intézet szép parkjában van elhelyezve, s 48 bentlakó hallgató részére berendezve. Szép nagy és világos szobába két-két hallgató nyer elhelyezést. Így azután módjában van az igazgatóságának biztosítani a szülőket arról, hogy az ifjuság oly gondos és szigorú felügyeletben részesüljön, a minőben kosztadó családoknál csak a legritkább esetben részesülhet. Dacára ez előnyöknek az ellátásért fizetendő összeg oly csekély, a minő internátusokban is ritkán szokott lenni. Teljes ellátás, mosás, világitással és fűtéssel együtt, évente 240 ft. I évesek, 220 ft. II. és III. évesek részére. Első évesek részére a konviktusban való lakás kötelező.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Tekintetes szerkesztő ur!

Egy oly borzasztó szerencsétlenség látára, mint a garanyi tűzveszedelem, megindul a legkeményebb szívű ember is. Igen szegény vagyok, de ha tanácsomat érvényre juttatni kegyes lesz a közigazgatási hatóság, én is sokkal hozzá járulhatok a segedelemnyújtáshoz.

Több esetre támaszkodva ugyanis, hogy különösen az I. Magy. Bizt. Társ. terebesi főügnöksége a kárvallottaktól, (érdekelve van 15—20,000 ftig) a kárösszegekből, tekintet nélkül, hogy a díj mikor fizettetett utóljára, 2 évi díjösszeget le von s dacára, hogy a tárgy leégett, elpusztult s vagy fel se épül, vagy más jobb módon felépül, *új kötvényt nem állít ki* s így egy éven belül 3 díjösszeget szed be. — — — Ezt óhajtanám, ha lehetne, közíg. hatósági uton megakadályozni és szépen kérem az arra hivatottakat, hogy ne engednek a szegény tűzkárosultakat megrovíditeni! Kívánatos lenne egy vérszibottság szervezése, hogy annak ellenjegyése nélkül sem kárfelvétel, sem kifizetés meg ne történhetnék. L. J.

CSARNOK.

Kiadó szobák.

— Irta: Aigner Ferenc. —

(Folytatás és vége.)

A zongoramester, mint egy feldühödött vad sértett hiúságában, oda ugrott a szobaleányhoz és megfogta annak a fület az ő művészi jobb kezével.

A szobaleány pedig a zongoramester művészi hajába markolt.

— Most már igazán kiviszem a szobából — mondá e közben gunyosan és amikor a zongoramester művészi fejének az ő művészi parókája ott maradt a leány kezében, elkezdett a leány kacagni és ez a kacagás átragadt Matildra is.

— Jajj, csuffá vagyok téve! — ordítá a zongoramester, amidőn művészi feje csupaszsága előtűnt és két kezével, a művészi két kezével iparkodott a parókát helyettesíteni.

Mikor aztán a szobaleány jól kinevette magát, odaadta a parókát Bendegúz urnak, akinek művészi feje nagyon érezte a paróka hiányát.

— Tessék művész ur a művészi paróka! mondá a csintalan leány.

Matild ezalatt csak nevetett, végtelenül mulatott a történetek fölött.

A zongoramester művészi jobb kezével felvette az ő művészi fejére a parókát és aztán oda fordult a szobaleányhoz:

— Sátán leánya vagy, megvetlek! mondá lenézőleg.

— Alázatos szolgája! — gunyolódott a szobaleány.

A zongoramester a fejére csapta a cilinder kalapját és dühös tekintetét vetve a két nőre, elrohant.

— Eredj, vedd le a kapuról a hirdetést. Nem akarok több bolondot látni! — mondá erre a szép özvegy.

— Csakhowy volt már a kezembe egy művészi paróka is! — válaszolá a leány és dudolva kisietett a szobából.

Matild amikor egyedül maradt, így szólt:

— Szegény zongoramester! Igazán furcsán néz ki a kopasz ember! Ej mit bánom én, bezzeg nem kopasz az a másik, a fiatal lakóm. Valóban csinos ember! — erre a tükörbe nézett és így elégtelenül így folytató:

— De én is csinos és szép vagyok ám!

A szobaleány megzavarta az ábrándozását és bejelenté a fiatal lakót, Lengefi Tihamért.

— Jó estét! — mondá Matild és kezét nyújtott, melyet az udvariasan ajkaival érintett.

— Ugyebár pontosan haza járok? Mindjárt az első este megítheti nagysád, hogy csendes lakót talált bennem! — mondá Lengefi Tihamér.

— Ön igazán udvarias ember, üljön ide közel hozzám!

A fiatal ember a szép özvegy közelében letelepedik:

— Mily szép és kedves Nagysád... Mióta először láttam folytonosan afölött gondolkozom, hogy miért tettem be a lábamat ebbe a házba?

— Megbánta talán, hogy a szobát kibérelte? — kérde az özvegy kacérkodva.

— Hogyan gondolhat ilyet Nagysád! De mégis különös az, hogy egy nő, akit először látok az életben, annyira elfoglalja a szívemet!

— válaszolá a fiatal ember érzéssel.

— Tudja ön, hogy mi a szerelem? — kérde Matild szeretetreméltó nyájassággal.

— Ez az érzélem villámgyorsan meglepi a szívet. Nincs időnk gondolkozni és már is érezzük: hogy szeretünk! Meglátunk valakit az utcán, még nem is beszélünk azzal a lényvel és már szeretjük! És ettől a pillanattól kezdve lépcsőről-lépcsőre követjük az imádott lényt. Elég annak egy pillantása, hogy boldognak érezzük magunkat. Szemünk előbb kezd beszélni, mint az ajkunk és az imádott lény megérti a szeretetnek ezt a nyelvét.

— És nem haragszik sohasem az, akit szeretünk? — kérde a fiatal ember.

— Miért haragudnék? Bántó, lealázó-e a szerelem? Az a lény, aki észreveszi, hogy valaki őt szereti, arra nem fog sohasem haragudni. Minden nemes szívnek így kell éreznie!

— És nagysád, tudna-e reám haragudni? — kérde izgatottan a fiatal ember.

— Miért? Hisz ön nem bántott meg engemet.

— Tehát csak is arra haragszunk, a ki megbántott bennünket?

— Mi nők sohasem haragszunk arra, aki bennünket szépnak és kedvesnek tart! felelé az özvegy s arca kipirult.

— És ha én már is annak tartanám nagysádat, tudna-e reám valamikor haragudni, ha kissé bátrabban viselném magamat?

— Ön igazán zavarba hoz engemet. Látja én nem szeretek a jövőről sokat beszélni. Én a jövőt elfogadom bármít hoz is. Én többet nem is akarok az ön kérdésére válaszolni, — mondá elpirulva a szép özvegy.

— Tehát én is bízom a jövőben! szólt a fiatal ember s hűvvel megcsókolá az özvegy kezét.

— Játszani fogok a zongorán egy pár népdalt, fog-e énekelni? — kérde erre az özvegy és a zongorához ült.

— Örömmel, nagysád!

Matild szép, nagyon szép dalokat játszott a zongorán és a fiatal ember mély érzéssel énekelt.

— Istenem! de szépen tud ön énekelni! szólt édes meglepődéssel az özvegy.

— De csak ön mellett! — felelé a fiatal ember bókolva.

— Köszönöm! — mondá Matild és égő szemeit gyöngéden a fiatal emberre emelé — Oh énekeljen most valamit a szerelemlől.

— És a fiatal ember igazán kedvesen énekelé

el azt a dalt, hogy: »Csak egyszer láttalak és már is megszerettek!«

E percben dühösen rontott be a szobába Kakukházi Flórián, a híres fülldoktor.

— Micsoda láрма ez? Az ember fizeti a drága bért a szobájáért és még se élvezheti a csendes nyugalmat! — zúgolódott.

— Kicsoda ön uram? — kérde durván Lengefy Tihamér, aki még nem ösmerte a híres fülldoktort.

— Bemutatom önnek Lengefi ur a híres Kakukházi Flórián urat, a híres fülgyógyászt, — szólt most Matild.

— Uram én egy híres doktor vagyok... mondá büszkén Kakukházi.

— Én nem hallottam az ön híret soha, válaszolá Tihamér gunyosan.

— Ön ugy látom nagyon hátramaradt a világtól. De mutassa csak a fülét! — szólt Kakukházi és megakartá nézni a fiatal ember fülét, aki azonban azt nem engedte.

— Meglehetősen nagyok a fülei, azt látom, de azért ne szégyelje magát uram — mondá Kakukházi.

— Ez már sok, uram! — kiáltá mérgesen Lengefy Tihamér.

— Én a tudomány embere vagyok és ön nem érezheti magát sértve, ha azt mondom, hogy nagyok a fülei. Az ilyen fülek leghamarább szoktak fájni is... folytató Kakukházi.

— Még egyszer tanácslom uram, hogy ne sokat törődjék ön az én füleimmel! — kiáltá a fiatal ember mérgesen.

— Jól van ön, csak ne haragudjék. Ön arról igazán nem tehet, hogy nagyok a fülei...

— Hallgasson ön, vagy pórul jár velem, ha még olyan híres fülldoktor is! — fenyegetődött a fiatal ember.

— Mégis azt tanácslom, hogy vásároljon tőlem egy üveg szederlevet, a füleinek ez jó lesz, ha esetleg fájnak azok... folytató Kakukházi nyugodtan.

Lengefy Tihamért most már igazán elfutotta a mérget és megrázta a híres fülgyógyászt vállánál fogva:

— Ember fülldoktor! — kiáltá. — Ha még egyszer a füleimről beszél, megölöm önt!

Kakukházi Flórián megröppent és kezdte hinni, hogy ez a hevesvérű fiatal ember őt, minden híressége dacára, csakugyan megölheti és azért oda fordult a szép özvegyhez:

— Nagysád! Én a híres orvos, kérem, hogy ne orditozzanak folytonosan a szerelemlől. — Engemet ez bánt és nem tudok nyugodni.

— Most már engemet sérteget! — szólt az özvegy.

— Ej, ne hallgasson erre a lábviz-doktorra! — mondá Lengefy Tihamér.

— Ezt még nem mondta nekem senki! Öntől azonban, akinek fülei meglehetősen formátlanok — mondá reszkedve az indulattól az orvos, de nem fejezhette be, mert Lengefy megszorította erővel a karját.

— Fülldoktor ur, most már a halálfia!

— Istenem! már látom, hogy martir halált szenvedek a tudományért. De jajj önnek, ha megöl. Az összes orvosok majd boszut állnak a halálomért, — szólt Kakukházi és aztán nyugalommal várta a halált.

— Bocsássa el, Lengefy ur, a fülldoktor urat! — kéré Matild a fiatal embert.

— Nagysáért megteszem... felelé a fiatal ember.

Kakukházi Flórián nem akarva még egyszer a fiatal ember keze közé kerülni, sietett az ajtó felé és ezeket mondá:

— A szobából kiköltözöm!

— Jól van doktor ur! — felelé az özvegy. Erre a két fiatal együtt maradt.

— Édes barátom, énekeljen még nekem! szólt az özvegy.

Lengefy énekelte ezt a dalt: »Beteg vagyok fáj a szívem, ki gyógyítja meg?«

— Megtudnám-e én gyógyítani? kérde most Matild édesen.

— Próbálja meg! — válaszolá a fiatal ember és térdre borult a szép asszony előtt.

— Szeressen! Ez a próba — mondá az özvegy boldogan.

— Szeretlek! Ez a boldogság! felelé és keblére ölelé az özvegyet.

*
Két hét múlva a lapok közölték, hogy Lengefy Tihamér eljegyezte a szép özvegyet.

A fülgyógyász, Kakukházi Flórián, amikor ezt olvasta így kiáltott fel: — Nincs szerencsém, ezeknek sohasem fog a fülük fájni!

Közgazdaság.

Útmutás

a sertésvészben megbetegedett sertések husának megvizsgálására.

(Folytatás.)

2. A beteg sertés husának kezelése.

Tapasztalásból mondjuk, hogy a sertésvész úgy terjedt el egy-két udvarból az egész köz-

ségre, a községből meg a szomszédos falvakra, hogy a beteg disznó husát a szomszédok meg az atyafiak megvették ki-ki a falujába hazavitte, odahaza az asszony megmosta és a mosóvizet, már a mint szokás, a moslékba öntötte, azután a saját disznájával megitta.

Hát bizony ezt nem szabad tenni. Főntebb már említettük, hogy a sertésvész disznó véreben millió meg millió számra van meg a betegség csirája, vagyis az a ragályozó anyag, a miről az előbb beszéltünk. Már most, ha a húst megmossuk, ebből a csirából sok kerül a vízbe. Világos, hogy az ilyen fertőzött vizet az egészséges disznó megiszsa, a sertésvésznek csiráját is magába veszi, attól nem csak maga betegszik meg és pusztulhat el, de a betegséget más disznóra is tovább terjesztheti.

Különösen figyelmeztetjük az olvasót arra, hogy itt nem csak olyan disznóról beszélünk, a melyet a gazda maga szur le, hanem olyanról is a melynek husát a mészárszékekben, vagy a hentesboltban árulják. A székben árult hús sem származik mindig egészséges állattól; ha nem vagyunk elővigyázatosak, bizony abból is átragathat a baj más disznóra.

Az elővigyázat sok bajtól óvja meg a szegény embert. Legyünk tehát óvatosak, elővigyázók! Azt a vizet, a melyben a disznóhúst öblögettük: soha ne öntsük a moslékba és ne itassuk meg a disznóval; előtteni is csak akkor szabad, ha előbb jó sok oltott meszet keverünk abba. Az oltatlan mész jobb, abból kevesebb is kell.

3. A beteg disznó husának és szalonnájának élvezése.

A sertésvész-betegség kezdetén leszurt disznó husában még nincsen olyan anyag, a mely az ember egészségének megártana, föltéve természetesen hogy, a húst jól megsütik vagy megfőzik.

Ellenben ha a disznó nagyon beteg és ilyenkor szurják le, annak a húsának könnyen megbetegíti azt, a ki abból eszik.

A beteg disznó husának és szalonnájának élvezésénél tehát nagyon óvatosnak kell lennünk. A nagyon beteg vagy a hosszabb időn át szenvedő disznóknak sem husát, sem szalonnáját megenni nem szabad.

Ez a vigyázati szabály szól ugyan a háznál leölt és magánfogyasztásra szánt sertés húsról is; de szól különösen arra a húsról, a melyet mészárszékekben vagy hentes boltban közfogyasztásra nyilvánosan árulnak. Az ilyen húst a lakosság egészségének fentartása érdekében különösen szigorú és pontos felvigyázat alatt kell tartani. Ez a felügyelet és ellenőrzés községekben a husvizsgálattal megbízott vágóhídi biztos teendője, a kinek kötelessége a húst alaposan megvizsgálni és lelkiismeretesen meggyőződni arról, hogy a hús élvezhető-e és gondoskodni arról, hogy az ártalmasnak látszó hús a közfogyasztástól elvonassék és késedelem nélkül megsemmisíttessék.

4. Eljárás a husvizsgálathoz.

Elmondjuk már most azt, hogy s miképp kell a hús megvizsgálásánál eljárni. A leölt disznóknak mely testrészei azok, a melyeket a vizsgálónak meg kell tekinteni és mely jelekből lehet a húsnak ártatlan vagy káros voltára következtetni.

Véleményt arról, hogy a hús egészséges-e vagy nem, csak az mondhat, a ki az állatot élő állapotban is, nem feldarabolása után is, alaposan megnézte. A vizsgálatnak tehát egyaránt ki kell terjeszkednie úgy az élő állatra, mint leszurás után a disznóknak minden testére. De különösen magára a húsról és a szalonnára, ezenkívül főleg még a tüdőre, a belekre és a vesére, mert ezeken fordulnak elő azok a változások, a melyekből a sertésvész-betegséget legjobban lehet felismerni.

5. Az élő sertés megvizsgálása.

Gyakran előfordul, hogy a hús olyankor is egészségesnek látszik, mikor a disznó maga súlyos beteg volt. A husból magából tehát annak ártalmas vagy ártatlan voltát sok esetben biztosan megítélni nem lehet. Ilyenkor megnyugtató utbaigazítást csupán az nyújthat, ha a disznót életben vizsgáljuk meg.

Olyankor, a mikor a sertés hirtelen megbetegedett és állapota napról-napra, sőt sokszor óráról órára rosszabbodik, ha az orrából vér jön, ha véreset vizel: biztosan következtetni lehet arra, hogy az emberi egészségre veszedelmes vérbomlás a sertésben már bekövetkezett. Az ilyen beteg disznóknak a húsát nem tanácsos megenni, mások számára kimérni meg épen nem szabad, mert aki eszi büntetésbe esik, börtönbe is juthat.

Ezért szükséges, sőt elkerülhetetlen, kivált a közfogyasztásra szánt disznóknál az, hogy a vágóhídi biztos azokat már a leölés előtt is megtekintse.

(Vége köv.)

Vármegyei Hivatalos Rész.

16392. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősztolgabirónak.

Alábbi ministeri intézkedést a járások tekintetes fősztolgabiróinak, a járasaik területén mű-

köd törvényhatósági állatorvosokkal haladéktalanul leendő közlés; a vármegyei központi tekintetes jegyzői karnak: tudomásvétel és alkalmazkodás s végül a vármegyei tekintetes Irattárnok urnak: az intézvény alapján beérkező kimutatások mikénti kezelése végett, másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1897. aug. 11.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi magy. kir. Minister. — 41442/III—1. 97. — Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak. A m. kir. belügyminister ural egyetértéssel minél szélesebb körben való azonnali közzététel végett értesítem a törvényhatóságot, hogy a kir. pénzügyminister ur a m. kir. fővámmeghatározóhoz a következő rendeletet intézte: Minthogy a külföldről beérkező sertésvesz elleni ojtó-anyagok vámkezelésénél megkívánt belügyministeri engedély kieszközölésével egybekötött és a lehető leggyorsabb eljárás mellett is gyakran késedelmes eljárás, a szer minőségére nézve káros hatással van, sőt az magának az anyagnak megromlását is előidézheti, egyetértéssel a belügyi, valamint a földmívelésügyi m. kir. minister urakkal megengedem, hogy a sertésvesz meggátolása céljából külföldről behozott ojtó-anyag küldemények, az eddig megkívánt belügyministeri engedély helyett, ezentúl az illetékes állami, vagy törvényhatósági állatorvos által kiállított bizonyítványok alapján kiadathassanak. Erről a fővámmeghatározó urat a vámmeghatározó megfelelő utasítása végett ezennel értesítem. — Felhívom a törvényhatóságot, hogy erről a területén működő törvényhatósági állatorvosokat haladéktalanul értesítse azzal, hogy az ő közbenjárásuk igénybe vételével kiszolgált ojtó-anyagokról nyilvántartást vezessenek, melybe fel kell jegyezni a beoltandó sertések tulajdonosának, valamint az oltást végző állatorvos nevét és lakóhelyét, az ojtó-anyag származási helyét és előállítójának nevét, végre az általuk kiállított igazolvány keltét. Az ekként vezetett kimutatást havonként lezárva, köteles az illető törvényhatósági állatorvos a törvényhatósági utján minden következő hó 5-éig hozzám felterjeszteni. — Nemleges jelentés felterjesztését nem kívánom. — Kelt Budapesten, 1897. évi július hó 28-án. Darányi s. k.

16762. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 főszo-gabirónak.
Múlt évi 11997. szám alatt kelt felhívással kapcsolatban tudomásvétel és további szabályszerű eljárás végett kiadom.
S.-A.-Ujhely, 1897. augusztus 13.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi magy. kir. Minister. — 39658/III—2. sz. — Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak. Ismételt előfordult, hogy egyes kereskedők fertőzött községből a múlt évi 36960. számú rendelet alapján hatósági engedéllyel járványmentes községbe átvitt egészséges sertéseiket a megérkezés után néhány napra, anélkül, hogy ezen sertések a szóban forgó rendeletben előírt 4 heti elkülönítés és állatorvosi megfigyelés alatt állottak volna, Kőbányára, vagy Győrbe való szállítás végett az illetékes kerületi állami állatorvosnál bejelentették. Minthogy ilyen üzelmek által a megnevezett kiviteli piacok veszmentsége állandóan veszélyeztetik, múlt évi 36960/96. számú rendeletem kiegészítéséül a következőket rendelem: 1) A sertések származási helyére illetékes II. fokú hatóság a rendeltetési helyre illetékes kerületi állami állatorvost a 36960/96. szám alatt kelt rendelet alapján megadott szállítási engedélyről, az összes adatok (szállító neve, sertések darab száma, származási és rendeltetési hely) közlése mellett esetről-esetre azonnal értesíteni tartozik. — 2) Hogy az átszállított sertések a 36960/96. számú rendeletben előírt 4 heti elkülönítést tényleg betartsák: azoknak marhalevelei a rendeltetési hely előjárása által a megérkezés után azonnal őrizetbe veendő és a sertésekre a megérkezés napjától számított 4 hét letelte előtt új marhalevelek ki nem adhatók. A kiadott új járlatokon pedig a sertéseknek fertőzött helyről történt származása és a rendeltetési helyre előírt négy heti elkülönítés betöltése az előjáróság által igazolandó. Erről a közönséget megfelelő tudomás és közhírrel végett értesítem. Kelt Budapesten, 1897. évi július hó 28-án. Darányi s. k.

ad 14840.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 főszo-gabirónak.

Közhírrel végett tudatom a T. főszo-gabiró urral, hogy a vármegye igazoló választmány a vármegyei legtöbb adótfizető bizottsági tagok névjegyzékének a jövő 1898 évre leendő kiigazítási céljából üléseit a f. évi augusztus hó 30-ikán és a következő napokon fogja megtartani.

Az adóhivatalok részéről a névjegyzék kiigazítása céljából bemutatott kimutatások, az 1886 évi XXI t. c. 25. §-a értelmében betekintethet és a metalan szükséges felszólalások megtehetése végett, a vármegye levéltárában közszemlére kitétettek.

Miről a felvételre jogosultsággal bíró legtöbb adótfizető azzal értesítendő, hogy a névjegyzékbe leendő felvétel iránti kérvényeket irásban az igazoló választmányi ülések megkezdése előtt, vagy előszóval az ülések folyama alatt annál is inkább adják be, mivel az elkésetten beadottak figyelmen kívül fognak hagyatni.
S.-A.-Ujhely, 1897. augusztus 18.

2-1.

Matolai Etele, alispán.

247/97. sz.

S.-A.-Ujhely város előjáróságától.

Hivatalos hirdetmény.

A választás alá nem eső képviselők 1898 évi névjegyzéke kiigazítván, a névjegyzék s a képviselőtestület határozata az 1886 évi XXII. t. c. 33 §-a alapján mai naptól számítható 15 napon át a város háza kis tanácstermében közszemlére van kitéve.

Midőn ezen körülményt a közönség tudomására hozzuk, egyidejűleg értesítjük, hogy a névjegyzék és a képviselőtestület határozata ellen a felebbezések szintén mai naptól számítható 15 nap alatt alulírott előjárásához adandók be.

S.-A.-Ujhely, 1897. évi augusztus hó 22-én.

Pataky Miklós,

Ujfalussy Endre,

v. jegyző.

főbíró.

3434/I. 97. sz. A homonnai járás főszo-gabirjától.

Körözés.

Hönig Pál izbugya-radványi lakos által f. évi augusztus hó 11-én a homonnai vásáron vett Felső-Ladiskőcztől származott 1 fehérszörű, 8 éves, befeléhajló, rövid szarvu fejős tehene a vásártérről eltűnt. Köröztetik azzal, hogy feltalálása esetén hozzám értesítés küldendő.
Homonnán 1897. augusztus 16.

Haraszthy Miklós, főszo-gabiró.

1945 ki. sz.

A gálszécsi járás szolgabir újától.

Körözés.

Juhász József hardiesai gör. kat. lelkésznek aug. 11-én reggel egy négy éves vasderes hámos kanca lova a községi legelőről elszaladt s azóta feltalálható nem volt. Feltalálás esetén jelentendő.
Gálszécs, 1897. aug. 19.

Somossy, szolgabiró.

3891., 3896/97. sz.

A bodroghözi járás főszo-gabirjától.

Körözések.

I.

Karad község birája a tavaszi árdások alkalmával 5 db. fenyőgerendát fogott ki és a község által őriztetik.
Ezen körülményt azzal teszem közhírré, miszerint ha igazolt tulajdonosa 14 nap alatt nem jelentkeznék, a gerendák el fognak árvereztetni.

II.

Kohány András kis rozványi lakos istálló-jából 1 db. 4 éves daru szörű, fenálló szarvu tehén, folyó hó 17-én elszökött.
Körözését kérem.
Kir.-Helmecz, 1897. augusztus 19-én.

Izsepzy Zoltán, h. szolgabiró.

4205/I. 97. ss.

A szerencsi járás főszo-gabirjától.

Körözvény.

Folyó évi aug. hó 17-től 18-ra éjjel menő Martinusz Ferencnek 2 drb. 6 éves, pej, kanca, P. Takács Jánosnak 1 drb. világos s egy drb. sötét pej, 8 éves kanca, Simkó Jánosnak 1 drb. 5 éves pej, herélt 1 drb. 7 éves pej, kanca s végre Búdi Antalnak 1 drb. herélt, s egy drb. kanca, mindkettő 8 éves pej lova a bekecsi legelőről elszökött. Körözésük elrendeltetik.
Szerencs 1897. augusztus 18.

Főszo-gabiró szabadságon:

Gaal Jenő, h. szolgabiró.

Nyilt-tér.**)

Augusztus hó 13-án Kis Toronya és Ujhely közt elvesztett egy 80 frtos kitöltetlen váltó. — A megtalálót kérem a váltót tisztességes jutalom mellett alulírottak által szolgáltatni, s egyidejűleg óva intem a váltó értékesítésétől.
N.-Toronya, 1897. aug. 15.

Szemere József.

**) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelős-séget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	augusztus	22. Joák. olt.
Hétfőn,	augusztus	23. Ben. Fülöp
Kedden,	augusztus	24. Bertalan ap.
Szerdán,	augusztus	25. Lajos kir.
Csütörtökön,	augusztus	26. Zefirin
Pénteken,	augusztus	27. Kál. József †
Szombaton,	augusztus	28. Agoston ea.

A szerkesztő póstája.

Mád. A t. péld. ujraküldése iránt intőztekünk. Hogy miért maradt el: „do — ut des“.

W. M. urnak. Amint látja, szívesen fogadtuk. Az igértéket mielőbb kérjük. Jó üdülést!

P. K.-Azar Csak „A karesi kuruc díofa“ érkezett hozzánk s azt be is igatjuk az „Adalékok“ tárcájába.

Dandás Aladár, zenekari primásnak — Helyben. Nyilatkozatát három okból nem közöltük a jelen alkalommal: a) mert a nyilatkozatott el felelte a nyilatkozó aláírni s így nem tudni kitől jön s kit terhel érte a felelőség. — b) mert a nyilatkozat, alaphangja miatt, csak a nyilttérben jöhetne, a kontrázással együtt, ami a nyilatkozat után kimaradhatatlan. — c) mert a két banda, mint értesülünk, fuzionálni készül, hogy ne legyen „két dudás egy esárdában“, mely, mint tudja, együtt meg nem fér. — Mindezekre az okokra való tekintettel az elibénk harsogtatott nyilatkozatnak most: ácsi!

Z. Lekésott.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos **Éhler Gyula.**

Hirdetések.

Hirdetmény.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy fiam, ki is a külföld több nagyobb városában a szobafestészetben bő gyakorlatot szerevez és a bécsi műipariskolában alapos szakképzettséget nyerve, hazakerkezett és

szobafestő-műhelyemet

jelenleg önállóan vezeti.

Ennélfogva vállalkozom mindenféle szobák, termek, templomok, stb. festésére, esetleg tapettázására; mindenemű mázó és szakba vágó munkákra, melyeket pontosan és a mai kor kívánalmainak megfelelően, modern és stilszerű kivitelben készítek és ezélszerű előnyeim által jutányosabban dolgozhatok, mint bármely e vidék festője. — Kegyes pártfogásáért és számos megbizásért esedezve maradtam teljes tisztelettel:

Klein Jakab,

szoba- és díszfestő.

S.-A.-Ujhely, Papsor-utca 216. sz.

Nálam finom spanyol-falak is jutányos áron kikölesönözhetők.

Tk. 2948/897. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tahy Gyula és társai végrehajthatóknak Schuszer Alajos és neje végrehajtást szenvedetteknek jogutódai Hudák Helén és társai elleni 1050 forint tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíróóság) területén lévő Csabalóc-Szterkőcz község határában fekvő

I. a csabalóczi 4. számú telekjegyzőkönyben A. 1. sor, 5. helyr. szám alatt felvett ingatlanokból ez idő szerint Hudák Helén, Hervoli József, özv. Szabó Jánosné szül. Hervoli Zsófia, özv. Bálint Tamásné szül. Hervoli Anna, Gureczkiné szül. Hervoli Mária és Hervoli János nevén álló földtulajdonjogára 615 forintban megállapított kikiáltási árban;

II. a csabalóc-szterkőcz 5. számú telekjegyzőkönyben A. I. 1—121. sorszámmal alatt felvett s ezidő szerint Hudák Helén, Hervoli József, özv. Szabó Jánosné szül. Hervoli Zsófia, özv. Bálint Tamásné szül. Hervoli Anna, Gureczkiné szül. Hervoli Mária és Hervoli János nevén álló birtokra 900 forintban megállapított kikiáltási árban és

III. a szterkőcz 72. számú telekjegyzőkönyben A. 1. sor 135. helyr. szám alatt felvett ingatlanokból ez idő szerint Hudák Helén, Hervoli József, özv. Szabó Jánosné szül. Hervoli Zsófia, özv. Bálint Tamásné szül. Hervoli Anna, Hervoli Mária férj. Gureczkiné és Hervoli János nevén álló földtulajdonjogára 24 frban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi október hó 8-dik napján d. e. 9 órakor Csabalóc-Szterkőcz községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át vagyis 61 forint 50 krajczárt, illetve 90 forintot s illetve 2 forint 40 krajczárt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelete 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánáptéren előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi július hó 24-ik napján.

Kötsch J. előadó helyett:

Ordódy Aladár, kir. albiró.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alólirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra

Törlesztési kölcsönök

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.

Hölgyeknek nélkülözhetlen

a szép rózsás arcbőr, a szeplő és más arczisztatlanságoktól ment arcz, használjon azért

BERGMANN-féle LILIAM TEJSZAPPANT

(védjegy a két bányász)

Bergmann és Trstól Dresdába és Tetschen a/E-ben

1 darab ára 45 kr.

Főraktár **Vidder Gyula** gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.

Árlejtési hirdetmény.

A sajlódi vallás alap. uradalom tulajdonát képező Zemplénmegye, Sajóköröm községében lévő gazdasági épületek helyreállítására a nagyméltóságu vallás- és közoktatási m. kir. Ministerium folyó évi július hó 22-ről kelt 44,735. sz. rendeletevel 1602 frt 61 kr. engedélyeztetvén, e munkálatok foganatosítása iránt 1897. évi aug. hó 26-án Sajó-Ládon (Borosdomegye) a m. kir. közalap. ispánsági irodában, délelőtti 9 órakor, nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Felhivatnak mindazon szakértő vállalkozó urak, kik e versenyen részt venni óhajtanak, hogy a kitűzött napon és helyen 10% bánatpénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

A feltételek és költségvetés Sajó-Ládon, a m. kir. közalap. ispánsági irodában, a hivatalos órák alatt betekintheők.

A vállalkozók közötti szabad választási jog, tekintet nélkül a tett ígéretekre, a nagyméltóságu vallás és közoktatási m. kir. Ministerium részére fentartatik.

A feltételekkel ellenkező vagy utóajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

Oly felek, kik hanyag munkájokról ismeretesek, vagy az uradalommal peres viszonyban vannak, a versenyből kizáratnak.

Kelt Sajó-Ládon, 1897. évi július hó 30-án.

M. kir. közalap. ispánság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

P. 6860. 1897. szám.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutaknak Tisza-Lucz község határában létesítendő hővédműveire vonatkozó kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás megkezdésére T.-Lucz község határában a helyszínére *f. évi augusztus hó 23. napjának délelőtti 9 órája* kitűzetett, melyre a telekkönyvtulajdonosok, a kisajátító és az összes telekkönyvi tulajdonosok, a kisajátító és az összes telekkönyvi érdekelték oly figyelmeztetéssel idézettek, hogy elmaradásuk a kártalanítás tekintetében hozandó határozatot gátolni nem fogja.

A tárgyalás vezetésére Hellner Károly kir. törvényszéki bíró küldetett ki.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék-nél 1897. évi július 24-én.

Borsos József,
jegyző.

Emődy Béla,
elnök.

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékünk nagyobb gondot fordítunk mint **egészségünk**. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észlelünk sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség**, mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen a kéznél. A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése a mit idejekorán használva. Egger kellemes ízű **Sodapasztillája** csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek. Egger kitűnő ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.)

Kaphatók minden gyógyszerárban S.-A.-Ujhelyben **Widder Gyula, Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos** urak gyógyszerárjaiban. **Főraktár:** Nádor gyógyszerár (Dr Egger Leo és Egger J.) Budapest Váci-körút 17:

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt **Walser Ferencz**)

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 45. szám.

Sürgőnyczim: **Szivattyugyár Budapest.**

G Y Á R T:

mindenféle gőzgépeket, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és cseriőröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kufelépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tüztöltéségi felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, peczegődör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangoakat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

The *Continental*
Bodega Company.
Valódi hamisítatlan
külföldi borok

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.
- Tarragona s.a.t.

Legjobb
bevásárlási forrás
Raktár:

Klein Albert
és
Malártsik György
uraknál.

Zálogházi

Árverési hirdetmény.

Alólirott „Első s.-a.-ujhelyi zálogkölcsönület” tudatja az érdekeltekkel, hogy az összes lejárt és nem rendezett zálogtártyak az 1881. évi XIV. t.-cz. 15. §-ának megfelelőleg folyó **1897. évi szeptember hó 6-án d. e. 9 órakor** a zálogüzlet helyiségében megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

S.-A.-Ujhely, 1897. augusztus 16.

Első s.-a.-ujhelyi zálogkölcsönület.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem.

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 36 krtól 40 krig kapható.

Weinberger Manó,

S.-A.-Ujhely, Korona u.

Tk. 2720,897. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kreis Jakab végrehajtónak Kolozsvár Mihály és neje Meskó Emma végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a satoralja-ujhelyi kir. törvényszék, (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró-ság) területén levő Lasztócz község és határában fekvő a lasztóci 19. számú tjkvben Kolozsvár Mihály és neje Meskó Emma nevében álló I. (156—157) 627. hr. sz. bel- és külbirtokát 70. összeirási számú ház 291 frtban, a lasztóci 22. sz. tjkvben foglalt I. 361/a hr. számú szántóföldből ugyanazokat illető jutalékra az árverést 139 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1897. évi augusztus hó 26-ik napján délelőtti 10 órakor** Lasztóczon a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10% -át vagyis 29 frt 10 krt és 13 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírok a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék-nél, mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi június hó 12. napján.

Wieland, kir. törvényszéki bíró

I. magyar királyi szabadalmazott OSZTÁLY SORSJÁTÉK

A magyar kir. osztályosorsjáték
50,000 nyereménynek
jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játéktér
9. § szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A nyeremények különleges beosztása
a következő:

Nyeremények	Korona
1 á	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
3170 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40

50000 nyeremény és jutalom
összegben, mely 6 osztályban sorsol-
tatik ki. 13.160,000 kor.

Az 1897. év február hó 27-iki tör-
vény szerint a kis lutri megszűnik és
ezen osztályosorsjáték által pótolatik.
Németországban ezen nemű sorsjáték
már 100 év óta fennállanak és az illető
sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyar-
országon is emelkedik iránta az érdek-
lődés, mert a sorsjegyek legnagyobb
része biztos kezekben van. Nemsokára
ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kap-
hatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel
ne késünk.

A magyar osztályosorsjáték áll:
100.000 **50.000**
eredeti sors- és pénznyere-
jegyből ményből.

A nyerési esélyek oly előnyösek,
hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igér-
vény vétele ezzel nem is hasonlítható
össze. Ily előnyös esélyekkel szemben
mindenképpen nyujtsa kezét a szerencsének
viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeremény a mel-
lette álló nyeremény jegyzékéből lát-
ható; ezen nyeremények 6 részben lesz-
nek kisorsolva és a nyerő sorsjegy
kézpénzben kiadatik.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:
6 frt egy egész eredeti sorsjegy
3 " egy fél " " "
1.50 " egy negyed " " "
0.75 " egy nyolcad " " "

A húzások a fővárosi vígadó épü-
letében nyilvánosan történnek a m. kir.
kormány felügyelete alatt és egy kir.
közjegyző előtt. A húzásnál mindenki
jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárusítjuk
vagy utánvétellel, vagy az összeg postá-
utalványra beküldése ellenében aján-
lott levélben elküldjük az eredeti sors-
jegyeket. Minden egyes vevő nevét
azonnal feljegyezzük és vevőnk min-
den egyes húzás után megkapják a ki-
merítő sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket f. é. szeptem-
ber hó 1-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a magy. királyi szabad. osztályosorsjáték főelárusítói.
BUDAPEST, Váci-körút 4. szám.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt
35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-
szer kemény padló számára. 1 kö-
csőg ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

FELSŐ KERESKEDELMI TANINTÉZET NAGY-VÁRADON.

Alapított 1888. évben. Nagyvárad város, Biharvármegye, a
nagyvárad kerületi és iparkamara segítségével tartatik fenn.

Végzett növendékek **egy évi önkéntességre jogosultak**
s azonnal alkalmazást nyernek pénz-, biztosító intézetek-
nél, gyárakban, kereskedelmi vállalatoknál, hivatalokban (az
1883. évi minősítési törvény alapján.) Elhelyezésekről a tanin-
tézet gondoskodik.

Előkelő családok fiai részére fényesen berendezett

internátus

a kereskedelmi palotában. — Francia és német társasági nyelv
elsajátítása biztosítva.

A tanév szeptember 1-én kezdődik.

Felvilágosítást készséggel nyujt

Propper N. János,
igazgató.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

a legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsav tartalommal
és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatatlan minden talajra alkalmas trágyaszert különösen sovány
talajok javítására, kitünő hatása az összes gabbaneműek, kapás és olajnövények,
löhére és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképpen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel
hatásának tartósságára felülmúlja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netán
hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Arajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb
felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának
vezérképviselősege a magyar korona országainak területén
Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körút 34. sz.
Képviselőség Abauj-Torna, Sáros és Zemplén megyék területén:
Weiser Ede gazdasági ügynökségi irodája Kassa.

mezőgazdasági
gépjárművek
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

„COLUMBIA-DRILL“
Legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskák, repavágók, kukorica-
morzsoló daráló, 616-malmok, egye-
temes acélszelepek, két- és háromvasú-
tók és al-
don egy éb
gazdasági
gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre és bérmentes küldetések.

Leghathatósabb szer a poloska, bolha, moly

Zacherlin

és minden konyharovar kiirtására.

hatása bámulatos. A legjobb ölszert minden-
féle rovar kiirtására s azért világszerte páratlan elterjedésnek
örvend. Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üvegcsé.
2. „Zacherl“ neve.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buda Akos, Widder Gy., Fischer Hani, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Ferencz, Klein Henrik, Klein Albert, Malátsik György, Szentgyörgyi Vilma, Klein Géza, Kristóf Károly, Glück Samu, Szikszay Róza és Markus Sáfir.

Abauj-Szántó: Blau Herman. Sávay Kálmán, Friedmann Simoa.

Homonnán: Friedmann Markus, Hocza Gyula, Klein Dávid és fia, Kuharszky Gyula, Pápay Pál, Szekerák Aladár, Rosenblüth Márkus.

Gálszécs: Grün Lajos, Engländer Ign. és

Friedmann Lipótnál.

N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Buczinszky Lajos, Wünschendorfer K. és Marmorstein Jenő.

Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.

Szerencsen: Rochlitz Dezső, Turcsányi Ferencz.

Szinna: Császár Árpád.

Tályán: Gottfried Sámuel.

Tokajon: Frisch Vilmos, Hehn Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma, Gross Izrael.

Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor, Rosenblüth Sándor.